

NOKUTs tilsynsrapporter

Kunst- og designhøgskolen i Bergen

Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen

Juni 2015

NOKUT

[EVALUERING AV SYSTEM FOR KVALITETSSIKRING AV UTDANNINGEN

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved institusjonene. Dette gjør vi blant annet gjennom å evaluere institusjonenes systematiske kvalitetsarbeid. Alle norske universiteter og høyskoler er pålagt å ha dokumenterte interne systemer for kvalitetssikring av utdanningen.

Det skal ikke gå mer enn seks år mellom hver gang en institusjons kvalitetssystem blir evaluert

Institusjon:	Kunsthøgskolen i Oslo
Sakkyndige:	Cecilia K. Hultberg, professor Kungliga Musikhögskolan i Stockholm (leder) Bjørn Jan Monstad, studiedirektør ved Universitetet i Agder Marie Gjerde Rolandsen, student
Dato for vedtak:	11. juni 2015
NOKUTs saksnummer	13/285

Forord

I følge lov om universiteter og høyskoler skal alle som tilbyr høyere utdanning ha et system for kvalitetssikring av utdanningen. NOKUT har fått i oppdrag å evaluere institusjonenes system for kvalitetssikring av utdanningen.

Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen besøkte institusjonen 9. desember 2014 og 24. februar 2015, og leverte sin rapport fra evalueringen 21. april 2015.

Komiteen hadde følgende sammensetning:

- Cecilia Hultberg, professor ved Kungliga Musikhögskolan i Stockholm (leder)
- Bjørn Jan Monstad, studiedirektør ved Universitetet i Agder
- Marie Gjerde Rolandsen, studentrepresentant

NOKUT ønsker å takke den sakkyndige komiteen for vel utført arbeid. NOKUT vil også takke alle ansatte og studenter ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen som har bidratt til komiteens arbeid gjennom intervjuer mv.

Denne tilsynsrapporten består av rapporten fra den sakkyndige komiteen og uttalelsen til rapporten fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen. Begge disse dokumentene var grunnlaget for behandlingen i NOKUTs styre 11. juni 2015, hvor følgende vedtak ble fattet:

System for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen godkjennes.

Oslo, 11. juni 2015

Terje Mørland
direktør

Innhold

1	Evaluering av universiteters og høyskolers system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten	1
1.1	Innledning	1
1.2	Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen.....	1
2	Kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen	2
2.1	Kort om Kunst- og designhøgskolen i Bergen	2
2.2	Kvalitetssikringssystemet ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen	3
3	Kvalitetssikringssystemet i funksjon ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen.....	5
3.1	Studentmedvirkning gjennom studentdemokratiet	5
3.2	Studentmedvirkning gjennom formelle og uformelle tilbakemeldinger	8
4	Samlet vurdering i lys av evalueringskriteriene	10
4.1	Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur	10
4.2	Mål, plan og ledelsesforankring	11
4.3	Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i utdanningen.....	11
4.4	Analyse, vurdering og rapportering	12
4.5	Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring	12
5	Konklusjon.....	13
6	Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet	13
7	Vedlegg.....	14
7.1	Dokumentasjon fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen	14
7.2	Program for hovedbesøket ved institusjonen.....	15
7.3	Mandat for sakkyndig komité.....	16
7.4	NOKUTs evalueringskriterier	17
8	Appendix: Uttalelse fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen til rapport fra sakkyndig komité.....	18

1 Evaluering av universiteters og høyskolars system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten

1.1 Innledning

I forskrift til *lov om universiteter og høyskoler* heter det at «Universiteter og høyskoler skal ha et system for sitt kvalitetssikringsarbeid som sikrer kontinuerlige forbedringer, gir tilfredsstillende dokumentasjon av arbeidet og avdekker sviktende kvalitet» (§ 2–1, (1)).

Kvalitetssikringssystemet er utdanningsinstitusjonenes redskap for å skaffe seg den kunnskapen som er nødvendig for å kunne vurdere kvaliteten i egne utdanningstilbud. Innenfor rammene av lov og forskrift er det institusjonene selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre forhold ved institusjonen bestemmer hvordan systemet skal utformes.

I henhold til lov om universiteter og høyskoler er det NOKUTs oppgave å evaluere institusjonenes systemer for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten etter kriterier som organet fastsetter. NOKUT har gjennomført evalueringer av system for kvalitetssikring siden 2003, og innledet våren 2009 sin andre runde med slike evalueringer. Evalueringskriteriene er i andre runde i større grad rettet inn mot å vurdere institusjonenes bruk og nytte av kvalitetssikringssystemene.

NOKUT bruker sakkyndige komiteer i sine evalueringer. Komiteene skal vurdere hvorvidt institusjonene tilfredsstillende oppfyller kravene til kvalitetssikring av egne studietilbud. En evaluering av et kvalitetssikringssystem er således ikke en faglig vurdering av innhold og kvalitet i de enkelte studier, men en evaluering av institusjonens systematiske arbeid for å sikre og forbedre slik kvalitet.

Den sakkyndige komiteen baserer sine vurderinger på dokumentstudier og på samtaler med relevante aktører ved institusjonen. Det gjennomføres to institusjonsbesøk. Under det innledende besøket diskuterer institusjonsledelsen og evalueringskomiteen status i kvalitetsarbeidet og innretningen på evalueringen. Komiteens hovedbesøk ved institusjonen vil inneholde samtaler med ulike grupper og aktører. Komiteen kan her velge å gå mer detaljert inn i utvalgte deler av institusjonens kvalitetssikringssystem og kvalitetssikringsarbeid.

1.2 Evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen

Den sakkyndige komiteen som har evaluert system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen, har bestått av

- professor Cecilia K. Hultberg, Kungliga Musikhögskolan i Stockholm (leder)
- studiedirektør Bjørn J. Monstad, Universitetet i Agder
- student Marie Gjerde Rolandsen, NTNU/University of Portsmouth.

Seniorrådgiver Anne Karine Sørskår har vært prosjektleder fra NOKUT.

Komiteen hadde innledende besøk ved høyskolen 9. desember 2014 og hovedbesøk 24. februar 2015.

2 Kvalitetssikringsystem og kvalitetsarbeid ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen

2.1 Kort om Kunst- og designhøgskolen i Bergen

Kunsthøgskolen i Bergen ble etablert i 1996 ved en sammenslåing av Statens høgskole for kunsthåndverk og design og Vestlandets Kunstakademi. I 2012 ble navnet gjennom kongelig resolusjon endret til Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB). Høgskolen ble da delt inn i to fagavdelinger; Avdeling for design og Avdeling for kunst. KHiB tilbyr bachelor- og mastergradsstudier innen design og kunst, samt ettårig praktisk-pedagogisk utdanning. Den faglige virksomheten omfatter kunstnerisk utviklingsarbeid (KU), utdanning og formidling innen fagområdet kunst, som ved KHiB i dag omfatter design og visuell kunst. I denne rapporten brukes «KU» i stedet for og analogt med «FoU».

Høgskolen har gjennomført en gjennomgripende omorganisering av den faglige virksomheten. Begge avdelingene har etablert to grupper for kunstnerisk utviklingsarbeid som ledes av KU-ledere med personalansvar. Avdeling for kunst ble omorganisert i 2013 og Avdeling for design i 2014. KU-lederne utgjør sammen med dekan avdelingenes ledergrupper. Master- og bachelorkoordinatorene har ansvaret for å samordne og utvikle studieprogrammene.

Studieprogrammene skal ha sitt utgangspunkt i avansert og aktuell kunnskapsutvikling slik at undervisning, veiledning og læring skjer i tråd med nyere KU og forskning. Alle lærere er knyttet til KU-grupper, og lærerne knytter sin undervisning og veiledning til eget kunstnerisk utviklingsarbeid. Studentene er knyttet til KU-grupper via sine hovedveiledere og andre lærere, og ved at de deltar i KU-prosjekter. Studieprogrammene kjennetegnes ved tett kontakt mellom lærere og studenter slik at den enkelte students utvikling av egen kunstnerisk praksis skal skje i dialog med faglig ansatte, medstudenter og gjestelærere. Veiledning - både en til en og i grupper - har en sentral plass i alle studieprogrammene.

KHiBs øverste organ er styret, som ledes av rektor og har elleve medlemmer. I tillegg til rektor består styret av fire eksterne medlemmer som oppnevnes av Kunnskapsdepartementet, fire ansatte og to studenter. Rektor og prorektor er valgt mens dekaner og direktør er ansatt på åremål. KHiB har rundt 350 studenter og 100 ansatte i totalt 87,6 årsverk. Av disse årsverkene er det 39,9 i undervisnings- og forskerstillinger og 47,7 er i teknisk-administrative stillinger - som også inkluderer stipendiater, verksmestre og ansatte i faglige assistentstillinger.

Høgskolen er lokalisert i fem ulike bygg. Alle bachelor- og masterstudenter har sin individuelle arbeidsplass. I tillegg har de tilgang til verksteder, laboratorier og andre spesialrom. I 2013 var det oppstart for bygg av nytt anlegg, som vil gi en samlokalisert høyskole i 2017.

KHiB har fått akkreditering for sin deltakelse i det nasjonale institusjonsovergripende stipendiatprogrammet for kunstnerisk utviklingsarbeid, og derav fullmakt til selv å etablere studier på mastergradsnivå. NOKUT har også akkreditert høgskolen som vitenskapelig høyskole, men departementet har besluttet at institusjonen ikke gis slik status nå - i påvente av den pågående gjennomgangen av strukturen i norsk høyere utdanning (Stortingsmelding nr. 18, 2015).

2.2 Kvalitetssikringssystemet ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen

2.2.1 Strategisk forankring

Kvalitetssikringssystemet skal bidra til at KHiB analyserer og vurderer hvordan målsettinger og planer blir omsatt og realisert i undervisning, læring og vurdering. I strategisk plan er det fastsatt at KHiB

- gir vekstvilkår for kritisk refleksjon, konseptuell tenkning og helhetlig forståelse
- gjør utdanningen samfunnsrelevant og fremmer betydningen av kunst og design i samfunnet
- bygger på sammenhengen mellom kunstnerisk utviklingsarbeid og utdanning
- tilbyr optimale muligheter for å arbeide på tvers av medier og fagfelt
- tilbyr etter- og videreutdanninger som er tett knyttet til kjernevirksomheten, og som er faglig relevante, fleksible og stabile.

2.2.2 Prosessbeskrivelser og årsrapporter

Prosessbeskrivelser

KHiB innførte sitt system for kvalitetssikring i 2005 og valgte da å omtale dette som kvalitetsutviklingsprogram. Systemet er beskrevet gjennom korte prosessbeskrivelser for kvalitetsområdene *studentopptak, utdanning, semestervurdering og eksamen, læringsmiljø og stipendiater*. *Årskalender Kvalitetsutvikling* gir oversikt over når de ulike prosessene gjennomføres, og hvem som har ansvar for gjennomføringen.

For hver prosess er det angitt mål, og i stikkordsform beskrives fasene *innhenting, analyse/rapport, vurdering, beslutning og iverksetting*. Som eksempel er det for kvalitetsområdet *Utdanning* under delområdet *undervisningstilbud* listet opp følgende kilder for innhenting av informasjon:

- Studentevalueringer av utvalgte undervisningstiltak
- Faglig ansattes oppsummering av utvalgte undervisningstiltak
- Studentenes semesterrapporter
- Årlig studentundersøkelse
- Årlig undersøkelse blant faglig ansatte

Det er angitt ansvar for de ulike aktivitetene, og nærmere beskrivelse av hvordan de skal utføres, er angitt i maler.

Årsrapporter

Årsrapportene gir innledningsvis en presentasjon av kvalitetsutviklingsprogrammet ved høyskolen. Det opplyses om at den informasjonen systemet frembringer, innhentes gjennom strukturerte spørreundersøkelser blant søkere og studenter og ved oppsummering av strukturerte drøftinger. Disse oppsummeringene har som oftest utgangspunkt i samtaler på avdelingsnivå mellom dekan og faglig ansatte.

Årsrapportene følger samme strukturen som systembeskrivelsen, og det rapporteres om alle kvalitetsområder og prosesser. Hver prosess inneholder følgende punkter: *omtale, vurdering, tiltak som er iverksatt, tiltak som er planlagt og fremtidige utfordringer.*

2.2.3 Evalueringen av system for kvalitetssikring i 2007

NOKUT evaluerte institusjonens system for kvalitetssikring i 2007. Den sakkyndige komiteen hadde følgende anbefalinger for videre utvikling av systemet:

- Høyskolen bør avstemme forventningene til hva som er mulig og hva som er ønskelig, både når det gjelder å utnytte individuell utdanningsplan til tverrfaglighet, og hva som er et rimelig omfang av individuell veiledning
- Høyskolen bør vurdere om systemet på sikt også bør innrettes mot en mer proaktiv tilnærming til kvalitetssikring
- Høyskolen bør vurdere å systematisere tilbakemeldinger fra omverdenen
- Høyskolen bør vurdere bedre integrering av teknisk-administrative støttefunksjoner
- Høyskolen bør vurdere om det kan være hensiktsmessig å forenkle og myke opp evalueringssystemet

Komiteen har merket seg disse rådene. Rapporten fra 2007 har sammen med dokumentasjonen fra KHiB vært et informasjonsgrunnlag for komiteens vurderinger.

2.2.4 Status og utfordringer i kvalitetsarbeidet

KHiB ble i forkant av institusjonsbesøket bedt om å gi en vurdering av institusjonens status og utfordringer i kvalitetsarbeidet. I notatet *Kvalitetsutvikling ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen – status, suksesser og utfordringer*, datert 6. november 2014, vises det til at kvalitetsutviklingsprogrammet ble revidert i studieåret 2013-2014. Programmet gjenspeiler nå en kunst- og designhøgskole hvor utdanning på bachelor-, master- og doktorgradsnivå er basert på kunstnerisk utviklingsarbeid.

Kvalitetsutviklingsprogrammet er videreført som et dialogisk system hvor kvalitativ og kvantitativ informasjon gir grunnlag for kontinuerlig vurdering i relevante fora. De viktigste endringen er at omfanget av undervisnings- eller kursevalueringer fastsettes av avdelingene fra år til år, de halvårlege semesterevalueringene er erstattet med en årlig studentundersøkelse, og en årlig undersøkelse blant de faglig ansatte er introdusert. Fra kvalitetsarbeidet de siste årene fremholdes fire områder:

- Nye studieplaner og nytt bachelorprogram i kunst
- Forutsigbare og transparente vurderingskriterier
- Utvikling og synliggjøring av modeller for KU-basert utdanning
- Veiledning

I notatet blir det påpekt at KHiBs spredte lokalisering i gamle og uegnede bygninger har negative konsekvenser for læring og samarbeid, og at plassmangel er blitt en utfordring i takt med at tallet på studenter har økt. Andre utfordringer er samordning av informasjon og evalueringstretthet. Sistnevnte håper KHiB vil bli redusert gjennom et forenklet evalueringssystem.

2.2.5 Komiteens tilnærming til evalueringen

I forkant av innledende besøk har komiteen gått gjennom evalueringen fra 2007 og dokumentasjon fra høyskolen. På innledende besøk ble dette drøftet med høyskolens ledelse og med studenttillitsvalgte på institusjonsnivå. Komiteen fikk klart inntrykk av at kvalitetssikringssystemet er godt forankret blant de ansatte: Informasjon ble samlet inn, analysert, og brukt til å forbedre utdanningstilbudene. Det området der komiteen fikk inntrykk av at høyskolen har noen utfordringer, er studentmedvirkning i kvalitetsutviklingsarbeidet, og dette temaet ble også det som i stor grad kom i fokus under det innledende besøket. Komiteen fant det hensiktsmessig å gå nærmere inn på studentmedvirkning også under det andre institusjonsbesøket (hovedbesøket) der komiteen skulle møte ansatte og vanlige studenter.

Hovedfokus i denne evalueringsrapporten er derfor studentmedvirkning gjennom studentenes organer og fora, samt studentmedvirkning på det studienære nivået – inkludert medvirkning via studentevalueringer. Høyskolen fikk selv velge hvilket program komiteen skulle se nærmere på, og BA design med spesialiseringer i visuell kommunikasjon og møbel- og romdesign/interiørarkitektur ble valgt. Komiteen ba om å få møte ledelsen, lærere og studenttillitsvalgte med tilknytning til dette programmet, samt studenter uten tillitsverv fra begge avdelinger og nivå. Komiteen ba også om å få møte studenttillitsvalgte på institusjonsnivå, inklusiv medlemmer av læringsmiljøutvalget, noe som betyr at komiteen møtte de samme studenttillitsvalgte ved begge besøkene.

3 Kvalitetssikringssystemet i funksjon ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen

Komiteen har valgt å se på hvordan kvalitetssikringssystemet fungerer ved KHiB gjennom å ha fokus på studentmedvirkning. Dette belyser spesielt NOKUTs evalueringskriterium om hvorvidt institusjonen stimulerer til engasjement blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer, men gir også godt grunnlag for å belyse de andre kriteriene. I dette kapitlet gis en vurderende presentasjon av det som fremkom om studentmedvirkning i innledende besøk, i dokumentasjon og i hovedbesøk.

3.1 Studentmedvirkning gjennom studentdemokratiet

Innledende møte med ledelsen og studenttillitsvalgte

Under det innledende besøket ga representantene fra studentdemokratiet klart uttrykk for at de ansatte er åpne for endringer og anstrenger seg for å bli bedre. Studentene mente at de kunne gi de tilbakemeldingene de ønsket, og at det hovedsakelig er til lærerne de gir sine tilbakemeldinger. Det var ikke alltid like klart for studentene hvem de skal henvende seg til i alle typer av saker, og særlig uklart var det hvor de skal gå for å ta opp ikke-faglige saker. Ledelsen bekreftet at det ofte er personlig oppfølging av studentene gjennom læreren, men fremholdt at også studieadministrasjonen fanger opp problemer.

De tillitsvalgte hadde ikke klart for seg hvilken rolle læringsmiljøutvalget skal ha, men understreket at det var på grunn av dem selv at læringsmiljøutvalget ikke hadde fungert. De hadde ikke prioritert å

stille opp til møter det siste året og fremholdt at studentene er på høyskolen langt mer enn de må, men heller vil stå på verksted enn å bruke tiden sin på møter.

Studentene var også usikre på hvordan de gjennom sine formelle kanaler har innflytelse på faglige spørsmål og utvikling av kvalitetsutviklingsprogrammet, herunder om de var trukket inn i den beslutningen som var gjort om å revidere kvalitetsutviklingsprogrammet, og som medførte at det blir færre skriftlige anonyme evalueringer.

Ledelsen fastslo at revisjonen av kvalitetsutviklingsprogrammet var behandlet av styret, hvor det hadde vært studentrepresentanter til stede. Ledelsen mente også at de gjør mye for å legge til rette for studentmedvirkning og aktivitet i læringsmiljøutvalget, men fremholdt at de ikke kan gjøre jobben for studentene. For ledelsen er det svært viktig å ha fornøyde studenter, blant annet for å kunne rekruttere de beste studentene.

Det ble opplyst at dekan ved Avdeling for design har månedlige møter med kulltillitsvalgte, og at disse møtene skal sikre dialog med studentene.

Dokumentasjon

Av dokumentasjonen fremgår det at Studentrådet er kjernen i studentdemokratiet. Rådet består av fire avdelingsrådsrepresentanter - to fra hver avdeling -, samt styremedlemmene og vara. Styremedlemmene er leder og nestleder i studentrådet. Med andre ord er det ingen som er med i studentrådet uten å ha kommet dit via andre tillitsverv.

Studentene velges til avdelingsrådene på allmøte, mens de to styremedlemmene velges ved urnevalg. Studentrådet oppnevner representanter til rådet for samarbeid med arbeidslivet og til læringsmiljøutvalget.

Ved Avdeling for design er det etablert en ordning hvor hvert kull i bachelor- og mastergradsprogrammet har en tillitsvalgt student. Disse møter dekan hver måned. Av dokumentasjon fra disse møtene fremgår det at problemer med lokaler, informasjonskanaler og frister har vært på agendaen. Det fremgår også at den tillitsvalgte har hatt møter med sine kull, og at utfordringer med oppmøte på kurs, trangbodhet og for varme rom har vært tema.

I styresaken om revisjon av kvalitetsutviklingsprogrammet gjøres det rede for hvordan høyskolen har jobbet, hvorfor det blir endringer og hvilke endringer som foreslås. Fra saksframlegget: «Ett hovedgrep som representerer forenkling og oppdatering er at omfanget av undervisnings- eller kursevaluering fastsettes av avdelingene fra år til år, slik at utvalgte kurs blir evaluert i tråd med beslutning fattet i avdelingenes ledergrupper. De to halvårlige semesterevalueringene erstattes av en årlig studentundersøkelse, og det introduseres en årlig undersøkelse blant faglig ansatte.».

Hovedbesøk

Studentene ved Avdeling for design mente at møtene med kulltillitsvalgte gir dem mulighet til å ta opp saker, at dette er en god arena for å komme med småting, og at det de melder fra om, blir fulgt opp. Videre mente studentene at dekans månedlige møter med kulltillitsvalgte er en ordning som har fungert.

Studentene fra begge avdelinger opplevde å bli godt ivaretatt, men til forskjell fra tidligere da studentene forholdt seg til hverandre i mindre og mer uformelle grupper, har alle mange å forholde seg til når de nå også skal forholde seg til KU-gruppen i tillegg til kullet og veiledningsgruppene. Studentene så på omorganiseringen som positiv, men påpekte at det kanskje mangler noen som kan administrere den nære kontakten. Stillingen som bachelorkoordinator var så fersk at studentene ikke hadde nok erfaringer med denne funksjonen.

Møte med de kulltillitsvalgte i BA design ga komiteen det inntrykk at disse ikke hadde klart for seg sin rolle og formelle tilknytning til studentrådet. Ingen av dem hadde fått noen opplæring. De månedlige møtene med dekan hadde i høstsemesteret ikke vært holdt på grunn av sykdom, men nå var det satt i gang jevnlige møter. Kulltillitsvalgte hadde inntrykk av at ledelsen gjerne ville at de kom med tilbakemelding, men at det kan være vanskelig å vite hvordan denne skal gis.

Heller ikke avdelingsrådsrepresentantene hadde fått noen opplæring, og de kjente ikke til rådets arbeid før de selv ble representanter. Både avdelingsrådsmedlemmene og de kulltillitsvalgte trakk frem informasjon som en stor utfordring. Det er mye informasjon tilgjengelig, men den ligger spredd og det gis ikke god nok informasjon til studentene om hvor de skal finne den. Videre mente de at det også måtte bli mer tydelig overfor studentene hvem de skal henvende seg til i ulike saker. Mulighet for å kunne gi anonyme tilbakemeldinger er også noe de savner.

Avdelingsrådsrepresentantene opplevde å bli lyttet til, men hadde i liten grad hatt konkrete saker til behandling. Avdelingsrådet ble oppfattet som et organ for å drøfte fremtidsvisjoner. Representantene i avdelingsrådet visste hvem de skulle gå til om det var noe de ville ta opp, men var enige i at det var behov for bedre informasjon både om hvem som er tillitsvalgte, og hvem en skal henvende seg til i ulike saker.

Ledelsen ved Avdeling for design hadde erfart at nærheten til studenter og faglig ansatte ble for fragmentert, og at informasjon forsvant fra det ene bygget til det andre. Ved omorganiseringen høsten 2014 hadde de innført formelle KU-grupper og opprettet en 100 % stilling som BA-koordinator. Masterkoordinator hadde de allerede. Møtet med kulltillitsvalgte ble fremholdt som en viktig arena for informasjonsflyt. Det ble også opplyst at ledelsen jobbet med å utvikle årshjulet, og at det her blir vurdert hvilken informasjon som blir gitt til alle, og hvordan de skal sikre at den blir tatt imot. Læringsplattformen It's learning er stedet der studenter skal finne all relevant informasjon, men dette er ikke helt implementert ennå.

Det ble opplyst at rollen som bachelorkoordinator er ny, og at denne skal ivareta nærhet til studentene. Rollen har ikke helt satt seg, og det blir jobbet sammen med studentene for å tydeliggjøre den. Det at studentene hadde problemer med å finne frem, mente ledelsen i stor grad er et resultat av omorganiseringen. Kompleksiteten i strukturen ved høyskolen er en utfordring for alle, og det er en spesiell utfordring for studentene.

På spørsmål om på hvilke arenaer studentene hadde mulighet for å påvirke utdanningen på avdelingsnivået, trakk ledelsen frem KU-seminar der studentene var med, semesterrapporter, møter med dekan og dialog med hovedveileder. Uansett hvilket fora og hvilken form tilbakemeldinger kommer i, blir de tatt alvorlig og fulgt opp fra ledelsens side.

De tillitsvalgte studentene på institusjonsnivået (studentrådet, læringsmiljøutvalget og høyskolestyret) trakk frem manglende kontinuitet og erfaringsoverføring som en utfordring for tillitsvalgte. De mente at administrasjonen kunne få en tydeligere rolle i å legge til rette for studentdemokratiet. Samtidig ble det erkjent at disse problemene henger sammen med at det er lite kultur for studentengasjement, og at de tillitsvalgte i studentrådet bare gjør det mest nødvendige.

Studentene opplyste at de i høst hadde begynt å gjenetablere læringsmiljøutvalget. De hadde brukt mye tid på å lære hvordan studentdemokratiet fungerer i forhold til høyskolen, og å finne ut av hva læringsmiljøutvalget skal gjøre. Nytt bygg er en sak som det har vært mye fokus på, og studentene opplevde å bli lyttet til når de kom med innspill. I det nye bygget er det planer om et eget studentrådskontor.

De studenttillitsvalgte mente det var en svakhet at studentrådsmedlemmene er der i kraft av å være valgt til et annet tillitsverv. De mente også at det kunne være en fordel at noen av dem bare har fokus på studentrådsarbeid. De var også kritiske til ordningen med kulltillitsvalgte og at det ikke var noen forbindelse mellom disse og det øvrige studentdemokratiet. Blant representantene for lærergruppen var det også flere som satte spørsmålsteget ved en ordning der de kulltillitsvalgte går forbi dem og rett til dekan og programkoordinator.

3.2 Studentmedvirkning gjennom formelle og uformelle tilbakemeldinger

Innledende besøk med ledelsen og studenttillitsvalgte

Komiteen fikk under det innledende besøket informasjon om bakgrunnen for revideringen av kvalitetssikringssystemet. For KHiB hadde det alltid vært viktig at kvalitetsutviklingsprogrammet tar utgangspunkt i kjernevirksomheten. Revideringen henger sammen med det økte fokuset på KU-basert utdanning, arbeidet med læringsutbyttebeskrivelser og ønsket om å komme tettere på den kunstneriske praksis.

Ledelsens vurderinger var at skriftlige studentevalueringer etter hvert kurs var ressurskrevende, og at den informasjonen evalueringene ga, ikke sto i forhold til arbeidet med å gjennomføre disse. Flere av de studenttillitsvalgte ga tydelig uttrykk for at de fortsatt ønsker å ha mulighet for å evaluere hvert avsluttet kurs skriftlig. Det ble fremholdt at det var usikkert hva som er kommet i stedet.

De tillitsvalgte studentene hadde erfart at det ble gjort endringer etter at de hadde gitt tilbakemeldinger om kurs og studieopplegg gjennom de skriftlige evalueringer, men det var ingen ordninger for at studentdemokratiet fikk systematisk informasjon om endringene. Det var også uklart hvordan rapporteringslinjene er, og hvem som har ansvar for å følge opp det som meldes.

Komiteen fikk klart inntrykk av at det blir satt i gang tiltak som følge av evalueringer, og at det ofte er kvalitetskoordinator som ser hvor det trengs å gjennomføre tiltak. Komiteens oppfatning er at det også er vilje til å gjennomføre disse tiltakene i fagstaben. Kvalitetskoordinator hadde blant annet tatt initiativ til å styrke veiledningskunnskapen - noe som er essensielt for KHiB hvor mye av undervisningen er bygget opp rundt at studenten har én hovedveileder.

Det ble fremholdt at semesterevalueringer - som nå blir erstattet av en årlig studentundersøkelse - fanger opp viktig informasjon. De vil bli supplert med spørreundersøkelse blant de ansatte. Ledelsen forventer da å få mer forståelse av helhet og sammenheng enn det bare undersøkelser blant studentene kan gi.

Komiteen fikk også inntrykk av at semesterrapportene er en viktig kilde for høyskolen til å vurdere hvorvidt studentene når sitt læringsutbytte. Studentene skal levere skriftlig og visuell rapport hvert semester. Godkjent semesterrapport utløser studiepoeng og er å regne som en semestereksamen. Semesterrapporten skal inneholde kort introduksjon om hvert kurs og læringsmål, refleksjon over eget engasjement og egen innsats, og refleksjon over eget læringsutbytte, for hvert kurs og for semesteret samlet. I tillegg kommer den visuelle delen, som dokumenterer studentens produksjon.

Kvalitetskoordinator er tillagt ansvar for mange av de prosesser som beskrives, ofte sammen med bachelor- og masterkoordinator. Komiteen fikk inntrykk av at kvalitetskoordinator har oversikt over det meste og god dialog med fagmiljøene slik at erfaring deles på tvers i organisasjonen.

Kvalitetskoordinator fremholdt at undersøkelser hadde vist at noen studenter opplevde utfordringer med å kunne komme med kritikk, og at høyskolen bør forholde seg til at studenter noen ganger kan være redde for å si åpent det de mener.

Dokumentasjon

KHiB er i en overgang mellom gammel og ny versjon av kvalitetsutviklingsprogrammet og skulle gjennomføre den første, årlige studentundersøkelsen og undersøkelsen blant faglig ansatte i inneværende semester. Komiteen har derfor ikke sett resultater fra den nye årlige spørreundersøkelsen som går både til studenter og ansatte.

Malen for evaluering av undervisning viser at studentene svarer på spørsmål på en skala fra 1 til 5, hvor 1=totalt uenig og 5=helt enig. Eksemplene på de halvårige studentevalueringene (som nå blir erstattet av en årlig undersøkelse) gir et bilde av fornøyde studenter som jobber mye, men opplever noen utfordringer med informasjon og lokaler. Faglærers rapport gir det samme bildet.

Hovedbesøk

På spørsmål til studentene om hvordan de har hatt mulighet til å gi tilbakemeldinger og påvirke, trakk flere av dem frem semester- og kursevaluering. Studentene opplevde det ikke som problematisk å ta opp saker, og mente at de stort sett kan være åpne og ærlige i sine tilbakemeldinger. Det ble også fremholdt at de blir oppfordret til å være kritiske. Samtidig blir semester- og kursevalueringene oppfattet som gode og anonyme evalueringer som de savner, og studentene var usikre på hva som vil komme i stedet. Studentene ga også uttrykk for at det er viktig å skille mellom semesterrapporten og formelle evalueringer.

Generelt mente studentene at de blir hørt, men at det ikke er noen systematisk tilbakemelding om hva som blir gjort med problemer som avdekkes i en evaluering. Studentene ga også uttrykk for at de har et godt forhold til sine veiledere, og at ordningen med bachelor- og masterkoordinator fungerer godt. Både koordinatorene og veilederne var mottakelige for alle typer spørsmål. Studentene opplever større

barrierer i forhold til administrasjonen og vet ikke alltid hvem de skal kontakte der. Men når de først tar kontakt, har det stort sett ikke vært noe problem å få den hjelpen de trenger.

Kulltillitsvalgte og studentrådsrepresentantene ved BA design opplevde omorganiseringen av den faglige virksomheten som hadde skjedd, som positiv. Som tillitsvalgte er de imidlertid ikke innforstått med omleggingen av ordningene for studentevaluering. De erkjente at det hadde vært lav svarprosent, og at studentene kanskje ikke hadde behov for å gi tilbakemeldinger gjennom evalueringer når forhold de tok opp med koordinator eller veileder ble ordnet underveis, men påpekte at bortfall av kursevalueringene blant annet gjør det vanskelig å gi tilbakemelding om eksterne kursholdere.

Lærerne ved BA design fremholdt også den korte veien mellom student og lærer som en kvalitet, og mente at det kan være vanskeligere å forstå det formelle systemet. Semesterrapporten der studentene reflekterer over egen læring, ble ansett som en viktig kilde til informasjon, og for lærerne fungerer den som en evaluering. Tydelige vurderingskriterier og læringsmålene som ble innført i forbindelse med semestervurderingen, ble oppfattet som en milepæl i kvalitetsutviklingen.

Lærerne var innforstått med at de fra nå skulle ha en prosess med å velge kurs som de skulle få anonyme tilbakemeldinger på, og mente at de kunne sikre at også eksterne lærere gis en vurdering. De sa seg enige i at det medførte uforholdsmessig mye arbeid å evaluere alle små og korte kurs, særlig når de hadde erfart at studentene i liten grad benyttet seg av muligheten til å evaluere alle kursene. Heller ikke lærerne hadde erfaring med den nye ordningen, men mente at den ville fungere godt for dem. Også KU-gruppene og ny organisasjonsmodell hadde de liten erfaring med, men mente at modellen i større grad ga insentiver til å dele erfaringer. Lærerne fremholdt også at selv om det føles tøft å bli evaluert, er dette viktig for egen utvikling.

Det ble opplyst at lærergruppen hvert år samles for å evaluere hele studieløpet, og at de sammen planlegger undervisningen i forhold til tilbakemeldinger. Blant annet hadde de fanget opp at studentene hadde problemer med å se sammenhengen i studiet, og hadde lagt til en ekstra uke ved oppstart for å gå gjennom infrastruktur og kursopplegg for å sikre at studenter tidlig kunne få forståelse for hvordan ting henger sammen. Studentdemokratiet var ikke trukket med i dette.

4 Samlet vurdering i lys av evalueringskriteriene

4.1 Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur

- om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer

Komiteens inntrykk er at Kunst- og designhøgskolen i Bergen i stor grad har en kultur som stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid, og det er gjort et stort arbeid blant alle ansatte for å utvikle studieprogrammene slik at de er i tråd med målene i høyskolens strategiplan og ambisjonen om å styrke KU-basert undervisning. De ansattes engasjement inkluderer også det formelle kvalitetsutviklingsarbeidet.

Komiteen har imidlertid registrert en svikt når kulturen skal formaliseres i forhold til studentene og deres demokratiske organer. Det synes som om studentrådet har vært frikoblet fra alt kvalitetsarbeid, og læringsmiljøutvalget har i liten grad deltatt der de ifølge prosessbeskrivelsene skal komme med innspill og vurderinger.

For å formalisere dialogen mellom studentene og høyskolen er det ved Avdeling for design etablert en ordning med kulltillitsvalgte. Disse har ingen kobling til det formelle studentdemokratiet, slik at de som er kulltillitsvalgte i praksis får drøfte saker med dekanen som det formelle studentdemokratiet ikke er informert om eller får anledning til å mene noe om. Komiteen er kritisk til at det ikke er noen forbindelse mellom kulltillitsvalgte og studentdemokratiet, og mener det må tas tak i de formelle måter dialogen mellom studentene og høyskolen skal gjennomføres på.

Ved mange universiteter og høyskoler er det etablert referansegrupper eller liknende for å sikre løpende formell dialog om studiekvaliteten mellom studenter og lærere underveis i semesteret. I slike grupper pleier faglærere og studenter å være representert. For KHiB kunne det være aktuelt å vurdere om KU-gruppene skal være en arena for slike dialoger.

4.2 Mål, plan og ledelsesforankring

- om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov

Høyskolen har prosessbeskrivelser for alle de relevante kvalitetsområdene som omfatter innsamling av dokumentasjon, hvilke aktører som har ansvar og hva som er mål med prosessen. Kvalitetsområdene er tydelig definert, og det er en årskalender som viser sammenhengen mellom de ulike prosessene som inngår i kvalitetsutviklingsprogrammet.

Det ser også ut som det er et brukervennlig og ikke for omfattende kvalitetssystem som det er lett å finne frem i, også for nyansatte. De ansatte som komiteen hadde samtaler med, synes å være innforstått med sitt ansvar for den formelle kvalitetssikringen.

Systemet har nettopp vært gjenstand for en revisjon slik at det i større grad gjenspeiler den faglige utviklingen hvor utdanningen tydelig skal være forankret i KU. Komiteens inntrykk er at KHiB arbeider seriøst med kvalitet som er relevant for kunst- og designutdanning.

4.3 Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i utdanningen

- om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier

De studentene komiteen møtte hadde stort sett gitt sine dokumenterte tilbakemeldinger gjennom semesterrapporten og ved de anonyme evalueringene som ble gjennomført etter hvert kurs, samt ved semesterevaluering hvert halvår. Dette oppfattet mange som en god balanse mellom anonyme og ikke-

anonyme tilbakemeldinger. Ved den omleggingen som er i ferd med å bli implementert skal studentene fortsatt gi tilbakemelding om hvorvidt de har nådd sine læringsmål, gjennom semesterrapporten. De anonyme evalueringene etter hvert kurs er erstattet med en ordning der dekanen kan bestemme at enkeltkurs blir gjenstand for skriftlig evaluering, og semesterevalueringen er erstattet med årlige studentundersøkelser. Denne omleggingen er i tråd med det den sakkyndige komiteen som evaluerte KHiB sitt kvalitetssikringssystem i 2007, anbefalte.

Tidligere er lærernes tilbakemeldinger gitt ved strukturerte samtaler med dekan. Nå skal de ansatte i undervisnings- og forskerstillinger på samme måte som studentene gi en skriftlig evaluering hvert år. Dermed får høyskolen formelle skriftlige tilbakemeldinger fra flere kilder enn bare fra studentene.

Kunst- og designhøgskolen har ingen ordning for systematiske tilbakemeldinger fra eksterne kilder. Men KHiB er en institusjon med omfattende kontakt mellom fagmiljøer innenfor og utenfor høyskolen, noe som innebærer stor grad av samarbeid og kunnskapsutveksling. Åremålsstillinger sikrer også at høyskolen får tilført nye impulser utenifra. KHiB har planer om å innføre en kandidatundersøkelse som vil gi høyskolen mer systematisk kunnskap om relevansen av utdanningen for deres kandidater.

Høyskolen har prosessbeskrivelse for etablering av nye studier.

4.4 Analyse, vurdering og rapportering

- om analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå

Årsrapportene for de tre siste årene viser god systematikk, og dokumentasjon og samtaler med ulike aktører gir komiteen inntrykk av at rapportene bygger på gode analyser og vurderinger. Selve årsrapportene inneholder imidlertid lite drøfting og analyser og har gjennomgående en generell form med lite konkretisering av tiltakene.

De analyser og vurderinger som gjøres fremstilles i relevante fora som KU-grupper og avdelingsmøter. Ledelsen ved begge avdelingene synes å være godt kjent med disse og forholder seg til informasjonen som fremkommer. Det er imidlertid utydelig i hvilke fora studentene er med på å analysere og vurdere kvalitetsinformasjon. Læringsmiljøutvalget er tillagt en formell rolle, men det utvalget har i en periode ikke hatt noen aktivitet.

4.5 Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring

- om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres

Høyskolen har lagt opp til et dialogisk system hvor informasjon analyseres og følges opp med tiltak på alle nivå. Det kom også klart frem fra studentene at de oppfatter at deres tilbakemeldinger følges opp. Høyskolen har imidlertid en utfordring i å gi informasjon til studentene om hva som blir gjort med de tilbakemeldinger de gir.

5 Konklusjon

Kunst- og designhøgskolen i Bergen har gjennomført en omorganisering av den faglige virksomheten som innebærer at alle studenter og ansatte er knyttet til en KU-gruppe. Samtidig har høyskolen utviklet semesterrapport med læringsutbyttebeskrivelser og faste og forutsigbare kriterier for vurdering av studentenes kunstneriske virksomhet. Dette er noe som både studenter og lærere verdsetter. Kvalitetsutviklingsprogrammet er revidert i tråd med dette.

Ved KHiB er det utviklet en kultur for at tilbakemeldinger fra studentene fanges opp i et uformelt system. Studentene ser likevel klart behovet for anonyme evalueringer. De nye ordningene høyskolen innfører i inneværende studieår, synes å dekke behovet for formelle tilbakemeldinger gjennom evalueringer. Selv om det fortsatt skal være evalueringer, opplever studentene at de har mistet den muligheten de hadde for å gi anonyme tilbakemeldinger. Dette kan etter komiteens vurdering tilskrives at ordningene for informasjon til studentene ikke er gode nok til at all relevant informasjon faktisk når studentene og deres demokratiske organ.

Høyskolen har en jobb å gjøre for å få til tilfredsstillende medvirkning gjennom studentdemokratiet. Studentdemokratiet har i liten grad medvirket i kvalitetsutviklingsprosessene, og komiteen mener at høyskolen i større grad aktivt må tilrettelegge for et fungerende studentdemokrati. Ordningen med kulltillitsvalgte kan anses som et velment forsøk fra høyskolens side på å styrke studentenes muligheter for å gi tilbakemeldinger, men de kulltillitsvalgte synes å være frikoblet fra det formelle studentdemokratiet. Det er studentdemokratiet som må bestemme om de skal ha *kulltillitsvalgte*. Dersom institusjonen mener det er hensiktsmessig å ha formalisert dialog med studentene om studiekvalitet utenfor studentdemokratiet, kan det være et alternativ å etablere såkalte referansegrupper eller liknende. Komiteen er også usikker på om ordningen med kulltillitsvalgte er tilpasset den nye organisasjonsformen med KU-grupper som et viktig tilknytningspunkt for studentene og deres hovedveileder.

Komiteens hovedinntrykk er imidlertid at kvalitetsutviklingssystemet er godt forankret blant ledelsen og de ansatte, og at den informasjon systemet frembringer brukes til kontinuerlige forbedringer av den KU-baserte undervisningen.

Komiteen anbefaler at system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen godkjennes.

6 Komiteens råd om videreutvikling av kvalitetsarbeidet

Komiteen har følgende råd:

Komiteen vil anbefale at KHiB tar initiativ til en dialog med Studentrådet for å diskutere hvordan institusjonen på best mulig måte kan legge til rette for medbestemmelse gjennom studentenes formelle organer. Forhold som bør drøftes er blant annet:

- Formelle dialoger mellom studenttillitsvalgte og ledelsen både på avdelings- og institusjonsnivå
- Institusjonelt ansvar for å tilrettelegge for et fungerende studentdemokrati

- Tiltak for å få til bedre informasjonsflyt
- Mandat for fora der studenter er representert, særlig med hensyn til analyse og vurdering av innsamlet kvalitetsdokumentasjon
- Tiltak for å sikre erfaringsoverføring fra tidligere til nye tillitsvalgte studenter, for eksempel ved at høyskolen sammen med studentene arrangerer overlappingsseminar
- Informasjon om studentdemokratiet ved studiestart

Studentene bør videre anmodes om å ta kontakt med Norsk studentorganisasjon eller studentdemokratiet ved andre læresteder i Bergen for å få råd om hvordan de skal bygge opp et bedre fungerende studentdemokrati.

Til sist vil komiteen råde høyskolen til å vurdere en «ros-og-ris-ordning» hvor studentene får anledning til å gi tilbakemeldinger om alle forhold de ønsker å klage på– eller skryte av -, og der administrasjonen sørger for at meldingene videreformidles til rette vedkommende og følges opp. En slik ordning kan også sikre anonymitet ved at navn på studenten ikke videreformidles dersom studenten ber om å få være anonym.

7 Vedlegg

7.1 Dokumentasjon fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen

- Presentasjon av KHiB med oversikt over studietilbudene
- Brev om status, suksesser og utfordringer i kvalitetsarbeidet
- Målsettinger og prosedyrer i KHiBs kvalitetsutviklingsprogram
- Årsrapporter om kvalitetsutviklingsarbeidet
- Oversikt over studentdemokratiet
- Eksempler på referat fra møter med kull og tillitsvalgte
- Dokumenter for valgt program, BA design med spesialiseringer i visuell kommunikasjon og møbel- og romdesign/interiørarkitektur:
  - a) Mal for evaluering av undervisning
  - b) Mal for semesterrapport og tre eksempler fra hver spesialisering
  - c) Oppsummering av kurs i ekspressiv typografi
  - d) Eksempel filtrerte semesterevalueringer og rapport H12
 + eksempel samlet semesterevaluering uten fritekstsvar V2013
- Styresak om KUP-revisjon

7.2 Program for hovedbesøket ved institusjonen

Kunst- og designhøgskolen i Bergen 24. februar 2015

Tidspunkt	Aktivitet	Merknad
08:30 - 09:15	Møte i komiteen	
09:15 – 10:00	Møte med studenter uten tillitsverv – fra begge avdelinger og nivå.	Inkl. studenter fra BA design med spesialisering i visuell kommunikasjon og møbel- og romdesign/interiørarkitektur
10:15 – 11:00	Møte med studenter med tillitsverv	Kulltillitsvalgte BA design Avdelingsrådsrepresentanter BA design
11:15 – 12:00	Møte med lærere/veiledere BA design som underviser i spesialiseringer i visuell kommunikasjon og møbel- og romdesign/interiørarkitektur	
12:00 – 13:00	Lunsj og møte i komiteen	
13:00 – 13:45	Møte med begge dekaner og programkoordinator for BA design	
14:00 – 14:45	Tillitsvalgte på institusjonsnivået	Styrerepresentanter og læringsmiljøutvalget
15:00 – 15:15	Oppklarende møte med ledelse/kvalitetskoordinator	
15:15– 16:00	Møte i komiteen	
16:00 – 16:30	Tilbakemelding til ledelsen	

7.3 Mandat for sakkyndig komité

MANDAT FOR SAKKYNDIGE KOMITEER VED EVALUERING AV INSTITUSJONENES KVALITETSSIKRINGSSYSTEM

Fastsatt av NOKUTs styre 5. mai 2003, revidert 17.12. 2008, tilpasset *Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning* av 1. februar 2010.

Den sakkyndige komiteen skal evaluere institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningen, og vurdere om dette er tilfredsstillende i forhold til gjeldende forskrift og NOKUTs evalueringskriterier.

Komiteen skal gi en entydig og begrunnet konklusjon om hvorvidt institusjonens system for kvalitetssikring er tilfredsstillende.

Evalueringen skal gjennomføres med en konstruktiv holdning til institusjonen, og komiteen skal også gi råd om det videre kvalitetsarbeid ved institusjonen.

Hvis evalueringen avdekker klare indikasjoner på alvorlig kvalitetssvikt i enkeltstudier, skal dette bemerkes i komiteens rapport. Komiteens vurdering skal baseres på følgende materiale:

- Institusjonens beskrivelse av kvalitetssikringssystemet.
- Dokumentasjon av utført kvalitetssikring / kvalitetsarbeid som institusjonen legger fram. Komiteen kan be om å få seg forelagt et hvilket som helst materiale som den anser at kan ha betydning for vurderingen.
- Komiteens erfaringer og funn ved institusjonsbesøk. Komiteen avgjør hvem den vil treffe og hvilke enheter den vil besøke.

Komiteen skal nedfelle sine vurderinger, konklusjoner og anbefalinger i en skriftlig rapport.

Komiteen skal kvalitetssikre rapportens faktiske opplysninger før den avgis.

Komiteen arbeider på oppdrag fra og avgir sin rapport til NOKUT. Oppdraget er avsluttet når NOKUT har fattet vedtak i saken. Inntil oppdraget er avsluttet, skal de sakkyndige ikke ta del i den offentlige debatt om saken.

7.4 NOKUTs evalueringskriterier

Evalueringskriteriene finnes i kapittel 6 i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften), fastsatt av NOKUT 28. februar 2013.

§ 6.1 NOKUTs evalueringskriterier

Ved evaluering av institusjonenes interne kvalitetsarbeid gjøres det en helhetlig vurdering av kvalitetssikringssystemet og institusjonenes aktive bruk av det. Det skal legges vekt på:

- a) Stimulans til kvalitetsarbeid og kvalitetskultur: om institusjonen stimulerer til engasjement for kvalitetsarbeid blant ansatte og studenter og deres demokratiske organer,
- b) Mål, plan og ledelsesforankring: om mål, ansvar, prosesser og aktører som inngår i kvalitetssystemet er klart beskrevet (systemets strukturelle oppbygning), og hvordan systemet for kvalitetssikring utvikles i tråd med institusjonenes behov,
- c) Innhenting av dokumentert informasjon om kvalitet i studiene: om sikring og vurdering av kvaliteten i hvert enkelt studium bygger på dokumentert informasjon som systematisk innhentes fra flere kilder, og om det er særskilte prosesser for å kvalitetssikre oppretting av nye studier,
- d) Analyse, vurdering og rapportering: om den informasjonen som systemet genererer analyseres, vurderes og framstilles for ansvarlige fora og ledernivå,
- e) Bruk av kunnskap til kvalitetsforbedring: om tiltak for forbedringer iverksettes på grunnlag av de kvalitetsanalyser som gjøres.

Merknad til kapittel 6

Institusjonene skal kontinuerlig og systematisk arbeide for å sikre og forbedre kvaliteten i utdanningen. Det interne systemet for kvalitetssikring av utdanningen skal frambringe kunnskap institusjonen trenger i sikringen og utviklingen av utdanningene som tilbys. Kvalitetssikringen skal omfatte alle studietilbud som en institusjon gir, alle deler av studiet og alle formidlingsformer. Gjennom faste rutiner og prosesser i en årlig syklus frembringes, vurderes og anvendes informasjon om det enkelte studium, og om institusjonens utdanningsvirksomhet generelt.

Institusjonens system for kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten er institusjonens eiendom. Det er derfor institusjonen selv som ut fra egen størrelse, faglig profil og andre lokale behov bestemmer hvordan det skal utformes. Det samme gjelder for den dokumentasjonen som systemet frembringer.

8 Appendix: Uttalelse fra Kunst- og designhøgskolen i Bergen til rapport fra sakkyndig komité

1 av 2

Se mottakertabell

Deres ref:
13/61-10

Vår ref:
15/00167-2

Dato
Bergen, 29. mai 2015

Sakkyndig rapport - evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen

Vi viser til sakkyndig rapport om evaluering av system for kvalitetssikring av utdanningen ved Kunst- og designhøgskolen i Bergen (KHiB), mottatt 21. april 2015.

Evalueringsprosessen har vært relevant og lærerik. På vegne av involverte studenter og ansatte ved KHiB, vil vi takke sakkyndig komité og komitéens sekretær for godt samarbeid og interessante diskusjoner.

Komitéen er kritisk til at studentenes demokratiske organer har vært for lite involvert i kvalitetsarbeidet ved KHiB. Vi tar de kritiske merknadene og komitéens anbefalinger til styrking av det videre kvalitetsarbeidet på største alvor. KHiBs styre ble orientert om vurderingene og anbefalingene i rapporten i styremøte 23. april.

Rapporten har vært drøftet i læringsmiljøutvalget og i Studentrådet, som har skissert en ny organisasjonsmodell for studentdemokratiet. Studentrådet tar sikte på å endre studentråds-reglementet gjennom et påkrevd allmøtevedtak ved studiestart til høsten.

Vi vil i samråd med Studentrådet vurdere hvordan KHiB bedre kan ivareta sitt institusjonelle ansvar for å tilrettelegge for et fungerende studentdemokrati.

Med hilsen

Gerd Tinglum
rektor

Cecilie Ohm
høgskoledirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

A: Strømgaten 1, 5015 Bergen, Norway **T:** +47 55 58 73 00 **F:** +47 55 58 73 10 **E:** post@khib.no **W:** www.khib.no

k:)

2 av 2

Mottaker
NOKUT

Kontaktperson

Adresse
Drammensveien
288, Postboks 578

Post
1327 LYSAKER

NOKUT

Anne Karine Sørskår

Drammensveien
288, Postboks 578

1327 LYSAKER